

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af lov om Den Sociale Ankestyrelse. (Delegation af kompetence).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 20/11 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Jeg skal på Socialdemokratiets vegne sige, at vi kan tilslutte os lovforslaget. Vi har en enkelt bemærkning til det. Vi kunne godt tænke os, når nu loven skal ændres og vi skal drøfte det i Socialudvalget, at så også Den Sociale Ankestyrelses bestemmelser vedrørende organisationsrepræsentanter lige blev overvejet en gang. Det vil vi tage op i udvalget.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi kan i den konservative gruppe støtte socialministerens forslag. Vi mener, det er relevant, og at der er et behov for at delegere kompetencen eller i al fald at give mulighed for at delegere kompetencen. Det kan ikke være rigtigt, at vi får bunker til at hobe sig op rundt omkring, fordi ansvaret alene ligger hos én person.

Vi er meget tilfredse med denne lille ændring og vil anbefale en hurtig udvalgsbehandling.

Eva Kjer Hansen (V):

I Venstre støtter vi helt klart dette lovforslag om uddelegering af beføjelser til ankechefer og sekretariatsmedarbejdere i Den Sociale Ankestyrelse. Vi synes, det er vigtigt, at Ankestyrelsen ligesom alle andre områder i den offentlige sektor bliver moderniseret og effektiviseret, så vi kan få en mere effektiv og en kortere sagsbehandlingstid. Så det er absolut et forslag, Venstre støtter.

Villy Søvnald (SF):

Det bliver næsten en gentagelse. I SF er vi enige i behovet for at skabe mere hensigtsmæssige og tidssvarende rammer for arbejdet i Den Sociale Ankestyrelse.

Fordelene ved forslaget er for det første, at samme medarbejder får muligheden for at deltage, fra en sag starter, til den afsluttes, og for det andet, at sager kan behandles i chefers fravær. Dette skulle helst betyde en bedre service og en hurtigere sagsbehandling for de mennesker, der indimellem har en meget lang ventetid på at få deres sager afgjort.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal gerne hjælpe til en hurtig sagsbehandling.

Fremskridtspartiet stemmer for.

Bente Juncker (CD):

For at fremme sagsbehandlingen: CD stemmer også for.

Vibeke Grønbæk (RV):

Det Radikale Venstre kan også støtte forslaget, og vi vil også anbefale en hurtig udvalgsbehandling.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg vil gerne sige tak for de positive tilkendegivelser. De vidner om, at vi kan få et hurtigt udvalgsarbejde.

Der var et enkelt spørgsmål fra hr. Jan Petersen om organisationsrepræsentanterne i Den Sociale Ankestyrelse. Det må vi prøve at se på i udvalget. Hvis vi hurtigt får et spørgsmål herom, vil vi også hurtigt kunne få det afklaret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ophævelse af bestemmelsen om, at forældrebetalingen for ophold i daginstitutioner skal fastsættes for et regnskabsår ad gangen).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 20/11 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jytte Andersen (S):

I Socialdemokratiet er vi ikke indstillet på at give kommunerne mulighed for at skabe yderligere utryghed hos mange børnefamilier, som i dag sidder i en vanskelig økonomisk situation, bl.a. fordi vi har for høje daginstitutionstakster i mange kommuner. Vi tror, at en sådan bemyndigelse, som ministeren anmoder Folketinget om, skaber utryghed.

Hvis denne bestemmelse ville blive brugt til at sætte daginstitutionstaksterne ned, kunne vi naturligvis tale om det, men vi har som sagt ikke nogen naive forestillinger om, at bestemmelsen vil blive brugt til at sætte dem ned, men snarere op. Derfor er Socialdemokratiet imod at give kommunerne en sådan bemyndigelse.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi har i den konservative gruppe øjensynlig mere tillid til kommunerne, end Socialdemokratiet har. Derfor vil vi støtte forslaget, som giver kommunerne mulighed for at ændre taksterne i løbet af året.

Jeg vil godt sige til fru Jytte Andersen, at taksterne også sagtens kan blive sat ned. Det er der intet til hinder for, og vi har oven i købet hørt om kommuner, som rent faktisk ærgrer sig over, at det ikke i dag er muligt at sætte taksterne ned, fordi de har budgetteret forkert. Under socialdemokratisk ledelse er det ofte sådan, at omkostninger kun kan gå i én retning, nemlig opad, men mange steder i kommunerne har man faktisk en ledelse, som kan tilrettelægge tingene bedre og billigere og derfor også er i stand til at sætte taksterne ned.

Vi synes, denne fleksibilitet er helt nødvendig, og at det er rimeligt at leve op til den aftale, der er indgået imellem Kommunernes Landsforening og regeringen. Vi vil meget gerne støtte forslaget, og vi ser det som en helt

nødvendig mulighed for fleksibilitet også i forhold til ønsket om, at forældrene skal have større indflydelse på daginstitutionsområdet. Vi fremsætter senere et forslag om forældrebestyrelser, og de vil også få stor indflydelse på en række af omkostningerne. Også i den forbindelse vil det være rimeligt, om forældre, der påpeger, hvordan ressourcerne kan udnyttes bedre og måske billigere, får mulighed for at få gevinsten i sidste ende, og det vil dette forslag også kunne lægge op til.

Må jeg for god ordens skyld sige, at vi ikke forestiller os, at taksterne nu kan svinge med månedsintervaller, det er der ikke tale om. Der kan maksimalt blive tale om, at man en enkelt gang i løbet af året finder anledning til at regulere takstniveauet, fordi omkostningerne har haft en anden udvikling end forudset på budgettidspunktet.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Vi har forstået på fru Pia Christmas-Møller, at kommunerne i teorien godt kan bruge dette forslag til at ændre taksterne i juni måned, august måned eller oktober måned. Det ville vi også give grønt lys for, hvis man fik sikkerhed for, at det blev i nedadgående retning. Jeg kan ikke rigtig forstå fru Pia Christmas-Møllers ræsonnement om og bekymring for, at kommunernes mulighed for at tilgodese børnefamilierne skulle svækkes. Kommunerne har mulighed for en gang om året at sætte taksterne ned, og mig bekendt er der ikke mange kommuner, der har brugt den mulighed. Jo, én kommune forrige år, og det var Københavns Kommune, der satte taksterne ned med 10 pct. De er så blevet justeret efterfølgende, bevar mig vel, men de har faktisk haft mulighed for at sætte taksterne ned i mange år, men har aldrig betjent sig af den. Så hvis man gerne ville have den mulighed, kunne man passende starte med én gang om året at sætte taksterne ned.

Eva Kjer Hansen (V):

I Venstre synes vi, at der helt naturligt bør være mulighed for at justere priserne i forhold til, om driften af daginstitutioner bliver billigere eller dyrere. Det er klart, at det kan være svært at tage højde for et helt år ad gangen, og at der netop kan ske nogle ting undervejs, som fremkalder et behov for at justere prisen.

[Eva Kjør Hansen]

Jeg synes også, at hvis vi mener noget med ideen om forældrebestyrelser og en større forældreindflydelse, som vi er i gang med at forberede et lovforslag om, så er vi netop også nødt til at give mulighed for at kunne justere priserne i løbet af året under skyldig hensyntagen til forældrebestyrelsernes ønsker.

Venstre støtter dette lovforslag.

Villy Søvnald (SF):

Som reglerne er nu, fastsættes forældrebetalingen for et år ad gangen. Det giver den sikkerhed, at forældre kan planlægge økonomien et år frem, og her taler vi vel at mærke om børnefamilier, der ofte har en sårbar økonomi. Kommunerne kan også planlægge et år frem, for de kender områdets økonomi. I SF synes vi, at det er vigtigt at fastholde, at man kender økonomien et år frem; det samme gælder også andre udgiftsområder.

Overvejer regeringen også at ændre kommuneskatten, takster på vand, varme, el osv. i løbet af året? Det ville være en naturlig konsekvens af liberalismen i disse år.

Kommunernes økonomi er lige nu meget anspændt. 1992 bliver formentlig det mest klemte år, kommunerne har oplevet. Statens jerngreb over for kommunerne virker og har sat dem i en meget vanskelig økonomisk situation. I en række kommuner opkræves ud fra nogle børnepolitiske ønsker ikke de fulde 32 pct., som må opkræves i forældrebetalingen. Vi frygter, at børnepolitikken og forældrebetalingen i denne situation kan blive budgetregulator, og det ønsker vi ikke. Jeg vil nævne et enkelt eksempel: Hvis der kommer meget sne, stiger kommunernes udgifter til snerydning. Der er en tradition for, at børn holder af sne, og det er en vigtig tradition. Hvis de nu oplever, at meget sne er årsag til, at deres takster stiger, kan vi fremme en angst for sne hos børn. Det kan faktisk blive konsekvensen af kommunernes økonomiske situation.

Jeg forstod på De Konservative, at det store problem var, at de nødigt ville spærre for ønsker om at få sænket taksterne. Jeg skal sige på linie med fru Jytte Andersen, at det vil SF også nødigt spærre for. Man kunne derfor foreslå den deling – jeg siger det, fordi man heller ikke skal være helt afvisende – at stigninger på daginstitutionsområdet skal varsles for et år ad gangen, men ved eventuelle fald begrundet i

effektivisering, i fejlskøn om lønudvikling osv. kunne man overveje at foretage en nedsættelse. Så er De Konservatives problem løst, og det vil vi da godt medvirke til.

Men vi har også et par spørgsmål til det. Hvor mange gange i løbet af et år, det står der nemlig ikke noget om, forudsætter man at taksterne kan ændres? Forestiller socialministeren sig, at der skal være en øvre grænse, eller er det helt frit? Hvilke varslingsfrister lægger man op til? I øjeblikket er det sådan, at takster skal meldes ud mindst en måned før også af hensyn til familiernes økonomi.

Jeg skal konkludere, at vi er imod forslaget, som det ligger nu, men vi vil godt være med til at afhjælpe det konservative problem med at sænke taksterne, hvis det skulle blive tilfældet.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det er lidt ærgerligt, at SF og andre tilsyneladende kun har hørt halvt efter det, jeg har sagt på den konservative gruppes vegne. Jeg pegede på, at udgifter og omkostninger ikke altid og under enhver ledelse kun havde én retning, nemlig opad, det kunne også tænkes, at udgifter og omkostninger kunne blive mindre. Vi mener selvfølgelig, at lovforslaget skal gennemføres i sin helhed. Omkostningerne skal afspejles i taksterne, og når et bredt flertal i Folketinget formentlig vil gennemføre en større forældreindflydelse i daginstitutionerne, mener vi, det er naturligt, at der skal være mulighed for, at taksterne også kommer til at afspejle de omkostninger, som f.eks. forældreindflydelsen kan være med til at påvirke; det er såmænd baggrunden.

Jeg vil gerne her rette en misforståelse. Vi har ikke ensidigt et problem i forhold til de kommuner, som ønsker at sætte taksterne ned, vi har også et problem i forhold til de kommuner, som ønsker at sætte taksterne op, så forslaget må efter konservativ opfattelse gennemføres i sin helhed.

Tom Behnke (FP):

Jeg må med det samme indrømme, at jeg ved gennemgangen af dette lovforslag ikke spekulerede på, at det kunne få indflydelse på børns foragt eller glæde for sne, men o.k. det er da muligt, at det bliver en konsekvens af det.

[Tom Behnke]

Det, jeg derimod godt vil fortsætte lidt i tråd med, er det, som SF var inde på om den øgede administration, for hvor ofte skal det være muligt, at forældrebestyrelsen kan ændre taksten, og hvor ofte skal det være muligt, at kommunalbestyrelsen kan ændre taksten? Hvis man i en kommune i forvejen har et problem med, at forældrebestyrelsen og kommunalbestyrelsen ikke rigtig kan blive enige om, hvad taksten skal være, skal vi så have det slagsmål 365 gange om året, eller hvor ofte ønsker man det egentlig?

Vi er selvfølgelig positive over for fleksibilitet, men jeg synes, at vi skal have dette spørgsmål belyst meget grundigt, før vi kan tage endelig stilling til det, for den personlige frihed er vi helt med på, men så åbenlyst et anarki, som jeg kan forestille mig, vil vi gerne have lov til at sige nej tak til.

Der står under de økonomiske konsekvenser, at forslaget er neutralt og derfor ingen konsekvenser får for de økonomiske forhold mellem staten og kommunerne, og der står videre:

»De økonomiske konsekvenser vil blive drøftet med de berørte kommunale parter.«

Jeg vil godt høre, hvad det er, man vil drøfte. Er det, fordi man har behov for at mødes og få en kop kaffe, eller hvordan hænger det sammen?

Bente Juncker (CD):

Centrum-Demokraterne siger også nej til dette lovforslag. Der står selvfølgelig pænt i bemærkningerne, at det er for både op- og nedadgående takster. Jeg lyttede meget efter, hvad både Venstres og De Konservatives ordførere sagde, men jeg har altså endnu ikke fundet ud af, hvad begrundelsen for lovforslaget egentlig skulle være. Jo, det er, at der nu kommer en større forældreindflydelse. Jamen hvordan har Venstre og De Konservative tænkt sig, at den forældreindflydelse skal indvirke på priserne i daginstitutionerne, for vi har normerne for husleje, vand, el og lønninger; der kan ikke rykkes noget ved dem, men hvad er det så? Er det en aktivitetspulje, som forældrene mange steder selv betaler til for at komme på ture osv.? Hvad er det, der skal rykkes ved i den daglige drift? Det kunne jeg godt tænke mig at vide.

Venstres ordfører sagde også, at der kan ske nogle ting undervejs. Hvis man stort set har faste omkostninger, der næsten er 100 pct., kan jeg ikke se, hvad der kan ske undervejs, for at man kan sætte en forældrebetaling markant ned eller op. Da vi for nogle måneder siden indgik børneforliget, satte man nogle takster markant ned, og det skete midt i et år, fordi Folketinget havde besluttet det. Men vi synes altså, det er noget sjusk, at man hver eller hver anden måned eller hvert kvartal skal kunne regulere disse forældrebetalinger. Jeg venter spændt på at høre, hvad Venstre og De Konservative vil svare mig.

Der blev nævnt, at disse forældrebestyrelser skal ind i puljeordninger. Men bestyrelser vælger man vel for 1 år ad gangen, og når man sidder i sådan en bestyrelse, har man altså også et bestyrelsesansvar, og det går vel både på drift og på, hvor meget der skal opkræves i betaling ud over de faste normer. Det vil altså sige, at alt efter hvor dårligt eller godt det bliver forvaltet, skal man skifte priser hver måned, hver anden måned eller hvert kvartal, men bestyrelsen kan kun væltes én gang om året. Det hænger ikke sammen, økonomien må altså følge ansvaret. Det plejer Venstre og Konservative at sige, og derfor forstår jeg ikke rigtig lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Fru Bente Juncker sluttede med at sige, at økonomi og ansvar skal følges ad. Det er vi principielt helt enige i, og det er sådan set også baggrunden for lovforslaget. Vi ønsker at give forældregruppen større indflydelse og dermed også større ansvar. Derfor må de også bære en større del af omkostningerne og fordelene ved det. De skal have samme bevægelighed i byrdens fordeling, som de har i påvirkningen af, hvor tung byrden er.

Allerede i dag er der faktisk mange børnehaver og andre børneinstitutioner, som bliver båret af forældreaktiviteter – weekends, ferieaktiviteter og lign. – som kan virke besparende på de samlede driftsudgifter. Det er bare et lille eksempel.

En meget væsentlig ting, som fru Bente Juncker ikke helt var klar over, er, at kommunerne mange gange lægger budget i august måned for det pågældende år. F.eks. op til en

[Pia Christmas-Møller]

overenskomstforhandling kan man sætte sig ned og vurdere, hvordan man regner med at lønrammen bliver, og så budgetterer man ud fra det. Men der kan rent faktisk ske det, at lønrammen bliver helt anderledes i det følgende års april-maj måned, og det betyder så, at man har budgetteret ud fra nogle fejlagtige forudsætninger, og det har i dag ikke mulighed for at slå igennem på taksterne. Det synes vi der må rettes op på, og det er også en af grunden til, at vi fremsætter og støtter dette lovforslag. Jeg håber, at jeg hermed har besvaret nogle af fru Bente Junckers spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Altså det dér med, at en kollega i Folketinget stiller sig op og siger: Der er noget, fru Bente Juncker ikke har forstået. Jeg vil gerne sige, at jeg har tre børn, og jeg har været hele rumlen igennem. Jeg har haft dem i vuggestue, og jeg har haft dem i børnehave, så jeg forstår udmærket, hvad det her går ud på. Men det kan altså ikke nytte noget, at man fremsætter sådan et lovforslag og lover, at hvis man arbejder hver weekend på fællesaktiviteter året igennem, så kan man få sat forældrebetalingen x kr. ned. Den går altså ikke, det passer ikke.

Er den konservative ordfører slet ikke vidende om, hvad der foregår i dag i børnehaverne? Nej, det er man ikke! Forældreaktiviteter kan ikke passes ind hver uge hele året rundt. Det kan de ikke! Forældreaktiviteter kan man deltage i et par gange om året, hvor man kan løse nogle problemer, som kommunen i øvrigt ikke har råd til – nogle småproblemer skulle jeg hilse og sige. Jeg har selv været med, jeg har selv prøvet det. Man kan ikke basere en pasningsordning på, at forældrepar, hvor begge er ude på arbejdsmarkedet, skal komme om mandagen eller om fredagen.

Jeg vil gerne sige, at i min børnehave, dér, hvor min datter går, ville det kun være mig, der kunne komme en gang imellem om mandagen eller om fredagen. De forældre, der sidder fra kl. 8 til 16 på deres arbejdsplads, kan ikke. Man skal ikke foregøgle nogen, at de kan få nedsættelser, hvis de pynter med julegran en eftermiddag eller deltager i at komme noget sand i en sandkasse, og det er på det niveau, de problemer, der kan løses via forældreaktiviteter, ligger. Derved kan man ikke spare 100 kr.

om måneden – for nu at komme med et bud; det er at foregøgle nogle noget.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Efter regeringspartiernes ordføreres opfattelse bliver dette opfattet som et meget bredt ønske rundt omkring. Når man ser retorikken i forslaget, er det næsten, som var det en af de store samfundsforandringer, vi er i gang med.

Det er altid svært at diskutere på andres vegne. Jeg er selv ud over mit vikararbejde socialudvalgsformand i en større kommune, og jeg synes, at det måske kunne være interessant at prøve at spørge kommunerne, om man var interesseret i det. Jeg tilbyder, at vi godt vil besvare et sådant spørgsmål, og hvis man mener, at det kunne blive med ført hånd, kunne man passende prøve i andre kommuner. Jeg er sikker på, at ingen kommuner og ingen daginstitutioner føler det her som et påtrængende behov. Det, der er det springende punkt, er, at en børnefamilie planlægger sin økonomi ud fra indtægtsforudsætningerne, vi har 2-årige overenskomster, og ud fra udgiftsforholdene, vi har årlige skatteaftaler både i Folketinget og i kommunalbestyrelser oven i købet om kirkeskatten, samt ud fra taksterne for el, vand, varme og daginstitutioner.

Jeg spørger regeringen: Vil vi opleve parallelle forslag på alle de andre områder, hvor der er 1-årige eller 2-årige aftaler, så det bliver sådan fra-dag-til-dag-aftaler, vi skal operere med?

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg ville anbefale fru Pia Christmas-Møller at lytte til den erfarne mor, der talte heroppefra før, for jeg tror, fru Bente Juncker har meget ret i, at der ikke i dag ligger mange ressourcer i daginstitutionerne, som kan frigøres nærmest eksplosionsagtigt og danne baggrund for at nedsætte taksterne. Det tror vi ikke på i Socialdemokratiet.

Rent faktisk har vi mere den opfattelse, at hvis ikke forældre i dag mange steder er aktive i det omfang, de kan være det, ville daginstitutionerne allerede i dag bryde sammen. Så ville de ikke komme på ture, der ville ikke blive lavet byggelegepladser og andre aktiviteter, for

[Jytte Andersen]

det hviler på forældrenes aktivitet, og det er i øvrigt godt. Det skyldes den dér økonomi, som i hvert fald kommunerne ikke har nogen mulighed for at regulere, men det er godt nok, vil jeg sige.

Jeg bad egentlig om ordet, fordi fru Pia Christmas-Møller knytter det op til overenskomstforhandlingerne, og det niveau, som bliver resultatet, skulle give belæg for denne åbning. Kan den samme argumentation så ikke bruges for de andre typer skatter og afgifter, som hr. Villy Søvnald omtalte: vandafgift, miljøafgifter, kirkeskat, kommuneskat osv.? Skal det så også reguleres hen over året afhængig af, hvordan lønudviklingen bliver? Det bliver kaos og et virkeligt bureaukrati, som ingen kan være tjent med. Jeg tror i øvrigt heller ikke, regeringen har den bagtanke med det, vil jeg nu godt sige for en sikkerheds skyld, men jeg tror, man skal passe meget på med at åbne nogen steder, for det kan få følger for mange andre områder.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg skal starte med at sige til fru Bente Juncker og fru Jytte Andersen, at viden om, hvad der foregår i daginstitutionerne, ikke nødvendigvis behøver at afhænge af det antal børn, man selv er mor til. Den kan man også få, fordi man er god til at lytte og lade sig inspirere af andre, der har erfaring på området.

Jeg synes, det er vigtigt at fastslå på Venstres vegne, at dette faktisk drejer sig om at lade økonomi og ansvar følges ad, og hvis vi mener noget med større forældreindflydelse og gerne vil uddelegere ansvaret til forældrebestyrelserne, mener jeg også, at vi er nødt til at åbne for, at man kan regulere i forhold til, om man vælger noget, der medfører flere eller færre omkostninger. Det behøver ikke bare være et spørgsmål om forældredeltagelse, det kan også være et spørgsmål om de aktiviteter, man gerne vil foretage undervejs.

Jeg synes derfor, vi skal vedtage denne fleksibilitet, i og med at vi åbner for, at en lang række områder kan uddelegeres til forældrebestyrelser, og at man derved har mulighed for at regulere prisen efter aktivitetsniveauet.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Fru Bente Juncker fik hidset sig så meget op, at hun helt glemte, at min korte bemærkning alene var fremprovokeret af nogle spørgsmål, som fru Bente Juncker direkte havde stillet til Venstre og De Konservative, og som jeg derfor i al beskedenhed og stilfærdighed forsøgte at besvare. Det skal man altså ikke gøre. Det er ikke meningen, at CD's spørgsmål skal besvares, for så får man at vide, at man nærmest anklager CD's ordfører for overhovedet ikke at have forstået noget som helst. Det er lidt kedeligt. Jeg troede, at spørgsmålet blev stillet for at blive besvaret, og jeg beklager, at jeg fundamentalt har misforstået CD's ordfører.

Det drejer sig om at give kommunerne en mulighed. Der sidder politikere valgt fra lige så gode partier som dem, der i dag er repræsenteret i Folketinget, som skal have ansvaret for, om de vil ændre taksterne og på grundlag af hvad. Vi herinde skal ikke lave detailregler om, hvornår og under hvilke omstændigheder satsene skal hæves eller sænkes med en bestemt procentsats, det er ikke meningen; vi skal alene give kommunerne adgang til det, og vi nærer altså ikke den mistillid, som nu både CD og Socialdemokratiet giver til kende heroppefra, og som vi finder trist.

Den fg. formand (Helge Sander):

Vi har endnu to korte bemærkninger, først fru Bente Juncker.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Vidste man det ikke før, så ved man det i hvert fald nu efter denne debat, at dette lovforslag og den argumentation, som Venstres og De Konservatives ordførere kom med i deres ordførerindlæg, er noget vås, for at sige det rent ud.

Det er, ligesom Venstre og De Konservative forestiller sig, at man kan rive en dag ud af kalenderen, når man er på arbejdsmarkedet. Vi hørte under den forrige debat om lukkeloven, at en kassedame, som jo er meget populær specielt i Venstre, havde en enkelt fridag, når man havde lange åbningstider. Skulle den kassedame, der hver dag slæber sine børn op på en cykel, trækker den hele vejen, kører fra børnehaven hen til kassen, hvor hun sidder en hel

[Bente Juncker]

dag, så på sin fridag deltage i aktiviteter i børnehaven og agere pædagog, den dag, hvor hun skulle gøre alle mulige andre ting, slappe af og hvile sig for at kunne plotte rigtigt ind på kassen og måske også være lidt mere sammen med sine børn? Det er da en fuldkommen urimelig tankegang, at Venstre og De Konservative vil foregøgle os, at man kan lave en masse aktiviteter, der vil give penge ned i kommunens kasse – det er vås!

Fru Pia Christmas-Møller sagde også, at i socialdemokratiske kommuner stiger taksterne. Jeg vil gerne sige til fru Pia Christmas-Møller, at jeg bor i en superborgerlig kommune, som jeg er glad for at bo i, men selv om den har et stort borgerligt flertal, har jeg ikke været ude for, at taksterne er faldet.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Det er såmænd ikke, fordi vi har sådan en udpræget mistillid til kommunerne som sådan, men vores tillid til dem i den sammenhæng, vi nu diskuterer, ville nok være blevet styrket, hvis flere kommuner havde brugt deres kommunale styrke, hvad enten de nu er socialdemokratiske eller borgerlige, til en gang imellem at sætte taksterne ned. De har stort set kun sat taksterne ned i henhold til børnepakken, og det var, fordi de skulle.

Når de borgerlige partiers ordførere binder deres argumentation for dette forslag så meget op på børnepakken og øget forældreindflydelse, vil jeg egentlig godt spørge, selv om jeg godt ved, det måske kan være en smule drilagtigt: Skal man kun kunne bruge denne dispensation i kommunale institutioner? Vi har forstået det sådan, at den børnepakkeudmøntning om styrkelse af forældreindflydelse kun skal knytte sig til de kommunale institutioner, og at der i virkeligheden ikke skal ske noget med de selvejende institutioner, så hvis argumentationen skal bære i forhold til børnepakken, bør det i hvert fald være i begge typer institutioner, at forældrene skal sikres den samme indflydelse. Vi ved godt, at mange selvejende institutioner ikke har forældreindflydelse i det omfang, vi i hvert fald ønsker, når det drejer sig om de kommunale institutioner, så der må være et eller andet, der ikke passer, når man kæder det så meget sammen med styrkelse af forældreindflydelse i relation til børnepakken.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

En forhenværende stor SF-politiker sagde engang: »Hvorfor dog ikke tage fat om nældens rod?« Hvorfor gør man ikke det i dette tilfælde? Hvorfor lægger man ikke hele dette område frit, lægger det ud til selvejende institutioner og laver et billetsystem, således at pengene følger det enkelte barn, og så kan forældrene vælge, hvilken institution de vil have deres barn i, og så laver man total brugerindflydelse på institutionerne, der så hver især selv kan finde ud af, om man vil regulere taksterne dagligt, en gang om måneden eller en gang hvert 10. år? Så ville det hele regulere sig selv. Hvorfor ikke tage den debat i stedet for at komme med så lillebitte et forslag, som i øvrigt har givet en enorm debat? Jeg har lidt svært ved at forholde mig til, at det kan give så meget debat.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg synes blot, at der var et behov for at sige til fru Bente Juncker, at det ikke alene drejer sig om, at forældre via deres arbejde skal have indflydelse på, om taksten skal sættes op eller ned. Det kan også være et spørgsmål om, at man gerne vil have udvidet åbningstiden, eller der er specielle aktiviteter, f.eks. udflugter, som man gerne vil have ændret i den enkelte institutions drift, og det kan være ting, som man ikke kan forudse på det tidspunkt, hvor man lægger budgettet for det kommende år, og derfor synes jeg, det ville være flot, hvis man gav mulighed for at regulere efter de forskellige ønsker, der måtte være.

Den fg. formand (Helge Sander):

Fru Pia Christmas-Møller for en kort bemærkning. (Ophold). Hun frafalder, men vi skal ikke forskånes – fru Bente Juncker for en kort bemærkning. (*Munterhed i salen*).

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg kan slet ikke forstå, at Venstres og De Konservatives ordførere ikke kan forstå, at der ikke er nogen som helst penge i det her. Jeg fatter det simpelt hen ikke. Fru Eva Kjer Han-

[Bente Juncker]

sen står heroppe og fortæller, hvad kommunerne kan, og hvordan man kan få forældre til at medvirke til det, og så kan kommunerne planlægge, men der er jo ingen penge i det. Hvis kommunerne bare kunne begynde at planlægge, hvor mange pladser de skulle bruge, og hvad det kostede, så var vi nået et meget langt skridt frem.

Vibeke Grønbæk (RV):

Jeg har forstået det sådan, at denne debat både handler om forældreaktivitet, åbningstider osv., men hvis man læser lovforslaget, får man indtryk af, at det mest handler om god økonomisk planlægning.

Vi synes egentlig, det er et overflødigt lovforslag, og vi mener også, at det er naivt at tro, som der står i bemærkningerne til forslaget, at kommunerne får mulighed for at sætte taksterne ned, altså får lavere udgifter i løbet af budgetåret.

Vi er også fuldstændig enige med SF i deres betragtning om, at det vel er borgernes økonomi, der må komme i første række, at det er dem, der tilrettelægger deres økonomi efter de indtægter, de har, og så må kommunerne kunne planlægge deres budgetter for lang tid. Det må være muligt for en kommune og for embedsmænd osv. i systemet at planlægge et budgetår. Det andet kan ikke være rigtigt.

Derfor kan Det Radikale Venstre ikke støtte lovforslaget.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Når jeg nu ikke kan indlede med at sige tak for en velvillig modtagelse af lovforslaget, kan jeg da i hvert fald sige tak for en livlig debat om emnet, for det siger da noget om, at der er interesse for at diskutere selve børneområdet.

Det er et meget enkelt lovforslag, som skulle give kommunerne frihed til at foretage en løbende regulering af taksterne, men da jeg af de stillede spørgsmål kan forstå, at nogen har frygtet, sådanne reguleringer skulle kunne finde sted en gang om måneden, skal jeg gøre opmærksom på, at det selvfølgelig ikke er intentionen med lovforslaget. Vi har blot villet imødekomme kommunernes ønske om at have en mulighed for at regulere, når det var nødvendigt, og der er ingen tvivl om, at dette ønske er opstået i forbindelse med gennemførelsen af børnepakken, hvor Folketinget netop foretog en regulering i løbet af året.

Dermed har jeg vist svaret på det spørgsmål.

Hr. Tom Behnke stillede et konkret spørgsmål om de økonomiske konsekvenser. Når det herom i bemærkningerne til lovforslaget hedder, at forslaget er økonomisk neutralt og ikke berører det økonomiske forhold mellem staten og kommunerne, er det naturligvis bloktilskuddet, der her hentydes til.

I den sidste sætning tænkes der på det rent formelle.

Men i øvrigt må vi jo se, hvad forslagets videre skæbne bliver, når det nu bliver henvist til Socialudvalget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal takke ministeren for svarene – halvandet svar, for det var ikke helt to svar på mine to spørgsmål. Jeg stillede nemlig ikke spørgsmål om intentionerne i forslaget, for dem kan jeg også godt læse mig frem til, men jeg spurgte om, hvad realiteterne vil blive, altså om en gennemførelse af denne lovgivning rent juridisk ikke vil komme til at betyde, at forældrebestyrelsen og kommunalbestyrelsen reelt kan ændre taksterne med en dags varsel. Det var realiteterne ved en gennemførelse af denne lovgivning, jeg efterlyste.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Det synes jeg da var et relevant spørgsmål, som jeg vil foreslå hr. Tom Behnke at stille i Socialudvalget. Så vil han få et svar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) *Første behandling af lovforslag nr. L 120:*